

Shri Raghunatha Temple MSS. Library,
JAMMU

No. ४७५८

Title गौतमीतंत्रे गोपालपञ्चाङ्गम्

Author *

Extent २२ पत्राणि Age *

Subject तंत्रम् २२

गोपालपञ्चाङ्गः गौतमीतंत्रे

४७५५

५७५९

~~५७५९~~
F. = 22

आ गणेशाय नमः कृष्णाय पदमाभाय गोविंदाय नतः परं गोपीजनपदसंतेवल्लभाय द्वि^{या}विधिः १ कामवीजादिरा
 ख्यातो मनुरष्टादशः अष्टारण्यदशार्ण्यदशकोमंजो यथाविधि २ शक्तिं हीं श्रीं पूर्वकोष्टादशार्ण्यविंशतिवर्णकः
 स्मरुष्णाय द्वादशदशार्ण्यमनुरीरितः ३ प्रणवे हृदये कृष्णं देवं मुक्ताततः परं तादृशं देवकीपुत्रं दुर्गं स्वरासमन्वितं ४
 योऽष्टादशमंत्रो यं गोविंदस्य समीरितः श्रीमन्मुकुंदचरणं सदेति सारणं ततः ५ अहंप्रपद्ये त्वत्पुको मुकुंदोऽष्टादश
 रः पंचानको धरासंस्थो मनुर्विदुषिभूषितः ६ पिंडं श्रीजमिति प्राक्तं सर्वसिद्धिप्रदायकं पिंडं रतिपते रीजं नमो भगवते
 ततः ७ नंदपुत्राय बालादिवपुष्यरूपामलाय च गोपीजनपदसंतेवल्लभाय द्वि^{या}विधिः ८ अनुष्टुप् सप्तार्यातो गो
 पालस्य जगत्पतेः गोपालाया विजिताया यं दशरुद्राहतः ९ कृष्णगोविंदकोऽंतो सप्रवर्णो मनुर्मतः श्रीं रा
 क्तिमारः कृष्णाय नमः सप्तार्योपरः १० लीं लीं लीं रूपामलां गायनतिः स्याद्दशवर्णकः चक्रायामनसोर्गो च
 मनुरेकार्णकः स्मृतः ११ काममिदं श्रमायाचलं चलाद्वितमस्तकः एकवर्णो मनुः प्राक्तः काममंत्रपुरोहितः १२ ए
 तत्पूर्वं हृषीकेशं चतुर्थं तं नमः पदं अष्टवर्णो मनुः प्राक्तः सर्वेषां हृदये स्थितः १३ वाग्भवं कामवीजं च कृष्णाय सु
 सुंदरी गोविंदं देयुतं चैव रामापीजमनंतरं १४ दशार्ण्यं ततः पश्चात् सो रीजं तदनंतरं द्वाविंशत्पक्षे मंत्रः सर्व

सिद्धिः प्रदायकः १५ कामं मायां च लक्ष्मीं च दशगुणं च ततः परं त्रयोदशगुणं मंत्रं वैश्रोतं सर्वसमृद्धिदं १६ कामं ल
 क्ष्मीं च मायां च तस्य रुक्मपदद्वयं मायां लक्ष्मीं तथा कामं तस्य देहिपदद्वयं १७ चतुर्विंशत्यक्षरात्मा स्वाहं तो म नुरीरि
 तः कामं पिंडं तथा लक्ष्मीं गोपालाय ततः परं १८ लक्ष्मीं पिंडं तथा कामं गोविंदाय पदं तथा कामं पिंडं तथा लक्ष्मीं
 स्वाहं तः प्रणधारि च १९ इति सनत्कुमारियेष्टः पदः अथ गोपालपद्धतिरित्युक्ते एतेः पश्चिमयामस्य मुह
 र्तीयस्तृतीयकः सप्राप्त्यतिविज्ञेयो विहितः संप्रबोधने २० ब्राह्मे मुहूर्ते चोत्थाय स्वमूर्द्धि श्रीगुरुं स्मरेत् आ
 नंदमानंदकरं प्रसन्नं नैराशं स्वस्वपुत्रं निजभावं युक्तं योगींद्रमींद्रं भवरोगे वैद्यं श्रीमद्गुरुं नित्यमहं नमामि ततः श्री
 रुक्मं स्मरेत् नमामि राधापतिपादपद्मं गदामिराधापतिनामनिर्मलं भजामिराधापति तत्त्वमक्रियं करोमि
 राधापतिसेवनं मुदा २ इति पठन् उन्थितो यथायत्नं ततः पृथ्वीं प्रणमेत् समुद्रमेखले देवि पर्वतस्तनमंडले
 विष्णुपत्नि नमस्तुभ्यं पादस्पर्शं क्षमस्व मे इति पृथ्वीं संप्रार्थ्य स्वासानुसारेण भूमौ पादौ विनिक्षिपेत् रोगोद्यम
 नंदतथा वना निविधाय त्मानार्थं तीर्थं गच्छेत् तत्र पाणिपादं प्रक्षाल्या च म् ॐ अथ श्रीरुक्मप्रीत्यर्थं तांत्रिक
 त्त्रानमहं करिष्ये इति संकल्प्य शिरसः पादपर्यंतं मृदमालिप्य निमज्जोन्मत्स्यसूर्यमंडलं अवलोक्य ब्रह्मांडो

दूरतीर्थानि करेः स्पृष्टानि ते रवेः तेन सत्येन मे देवतीर्थं देहि दिवाकरः इति प्रार्थ्यं अंकुशमुद्रया ॐ गंगेचयमु
 ने चैव गोदावरिसरस्वति नर्मदे सिंधुकावेरि जले स्मिन् सन्निधिं कुरु इति तीर्थां मावाद्य जले एकीकृत्य सप्त
 मनमस्तु स मूलमंत्रं पठन् निमज्ज्योन्मज्ज्यं भुजमुद्रया त्मानं एकादशवारं मूलेनाभिर्धिवेत् जलेन तिलकाचम
 ने कृत्वा मूलमुच्चार्य श्री कृष्णं तर्पयामि इत्यंजलि त्रयेण तर्पयेत् तीरमागत्य भुजैवा ससी मूलमंत्रेण प्रोक्ष्य धे
 नुमुद्रां प्रदर्शय परिधाय मूलमंत्रेण द्वादशानिलकान् कृत्वा तंत्रिकीं संधां कुर्यात् ॐ नम इति दक्षिणहस्तेन ज
 लमादाय वामेनाच्छाद्य मूलमंत्रेण त्रिवारं अभिमंमयि वेत् त्रिराचम्य पुनः दक्षिणहस्तेन जलमादाय वामेना
 छाद्य मूलमंत्रेण सकृदभिमंम्य तज्जले वामहस्तेन क्षिप्य तदंगुलि विवरजलविंदुभिः त्रिरसि प्रोक्षयेत् पुन
 स्तथैव जलमादाय वामेनाच्छाद्य सकृदभिमंम्य दक्षिणहस्तां धूरेण घ्राय तज्जलं प्रारिणं तर्गतं तेन सर्वं कलु
 यमाशालितं तत् कृष्णवर्णं भूत्वा वामनाद्या निर्गतं हस्ते आगतं विभाज्य वामभागे कस्मितवज्रशिलायां अ
 त्राय फट् इति मंत्रेण स्फालयेत् ततो मंत्रांते सूर्यमंडलस्थाय श्री कृष्णाय इदमर्घ्यं समर्पयामि इत्यंजलि त्रयं

दद्यात् नमो गायत्रीं जपेत् ॐ गोपालाय विष्णवे गोपीवल्लभाय धीमहित नमः कृष्णः प्रचोदयात् ॐ गोपालाय हृदयाय नमः
 विष्णवे शिरसे स्वाहा गोपीवल्लभाय शिखायै वषट् धीमहिकवचाय हु त नमः कृष्णः नेत्रत्रयाय वीषट् प्रचोदयात् अ
 स्त्राय फट् इति विन्यस्य अष्टोत्तरशतवारं अष्टाविंशतिर्वा जपेत् इति त्रिष्टुका लेखसंध्याविधिः नपां नेजलमध्यं अष्टदले
 पद्मं लिखित्वा तत्र कामुजी जेविलिख्य ॐ गुरुं तर्पयामि परमगुरुं तर्पयामि मरुगुरुं तर्पयामि अस्मद्गुरुं तर्पया
 मि नारदादिदेवार्घिं तर्पयामि पूर्वसिद्धं तर्पयामि भागवतं तर्पयामि ॐ नमो भगवते विष्णवे सर्वभूतात्मने वासु
 देवाय सर्वात्मसंयोगयोगपीठात्मने नमः योगपीठात्मके श्रीकृष्णं तर्पयामि इति कर्णिकायां श्रीकृष्णं ध्यात्वा मूल
 मंत्रांते श्रीकृष्णं तर्पयामि इति अष्टाविंशतिवारं तर्पयेत् इति संतर्पणं नमः सूर्यादि नितर्पणं अथ स्तोत्रं पठन्मो नीवाग
 हं प्रतिजुते पाणिपादं प्रक्षाल्या चम्पदक्षिणपादेन देहलीमस्तु न देवगुरुं प्रविशेत् तत्रासनमासीर्य ॐ आधा
 रात्मिकमलासनाय नमः इति धेनुमुद्रां प्रदत्तं आसनं उपविश्य ॐ पृथ्वी त्वया धृता लोका देवित्वं विष्णुना धृता त्वं
 च धारय मां देवि प्रविशं कुचासनं नमः इति तं जनीभ्यां भुवं स्पृष्ट्वा अपसर्पन्तु ये भूता ये भूता भुवि संस्थिताः ये भू
 ता विष्टुकर्तारस्ते नमस्तुभ्यं वा ज्ञेया इति वामपादां गुरुं गृहीत्वा तत्पादं त्रिभूमिमाहृत्य प्राङ्मुख उदङ्मुखो
 वा स्वस्तिकाद्यासनं बध्वा ॐ श्रीगुरुभ्यो नमः परमगुरुभ्यो नमः पर परगुरुभ्यो नमः सर्वगुरुभ्यो नमः अस्मद्गुरु

रूपो नमः इति गुरुभ्यस्तु अस्त्राय फट् अनेन अष्टाष्टकाकारभुक्तिविधाय गंधपुष्पमर्दनेन हस्तो संस्तुत्य ततः चिता
 लंगारा वमुष्टिदरादिगंधनामिप्रकारात्मरक्षणविधिः इत्यास न विधिः अथ भूतभुक्तिः श्रीरुस्माराधनयोग्य
 तासिद्धार्थं भूतभुक्तिमहं करिष्ये इति संकेत्य कक्षपीमुद्रया हृदि स्थितं दीपकलिकाकारं जीवन्मातिः परतेजसिलीनं वि
 चिंत्य वामकुक्षौ रुस्मवर्णपापपुरुषं ध्यात्वा यं इति वायुबीजेन षोडशवारं रजपेन चतुः षष्टिवारं रजपेन कुंभकेन पापपु
 रुषं दग्ध्वा च इति वरुणा बीजेन द्वात्रिंशद्वारं रजपेन अमृतदृष्टिं ध्यात्वा तया अमृतमयं शरीरं उत्पन्नं विचिंतयेत् इति भूतभु
 क्तिः अथ प्राणप्रतिष्ठा मंत्रस्य ब्रह्मविष्णुमहेश्वरः ऋषयः ऋग्यजुः सामानि छंदोऽसि प्राणशक्तिर्देवता ओं बीजं ह्रीं
 शक्तिः कों कीलकं प्राणप्रतिष्ठार्थं जपे विनियोगः हृदि हस्तं दत्वा ॐ आं ह्रीं कों घं रं लं वं शं यं सं हं हं सः सो हं मम प्राण
 ममै म इंद्रियाणि मम या इ म न भ्रशुः श्रोत्रघ्राणप्राणइन्द्रगत्सुखं चिरं तिष्ठंतु स्यात् ततो हृदये स्पृष्ट्वा षोडश
 प्राणवारं त्याप्यथोचितं संस्कारान्भावयेत् इति प्राणप्रतिष्ठा अथ मायिकायासः अंगुष्ठानामिकाभ्यां च न्यासः
 सर्वत्र संस्पृशः इति पद्यवाहिनां अस्पृशत्वा ऋषिर्गायत्री छंदः मात्रका सरस्वती देवता ह्रस्वो बीजानि स्वराः शक्तयः
 श्रीरुस्ममंत्रांगत्वे विनियोगः कं ठे षोडशवारं हृदले अं नमः ओं नमः इं नमः ईं नमः उं नमः ऊं नमः ऋं नमः ॠं नमः

लंनमः लंनमः एंनमः ऐंनमः ओंनमः औनमः अंनमः अःनमः हृदयेदादरादले कंनमः खंनमः गंनमः घंनमः ङंनमः
चंनमः छंनमः जंनमः ञंनमः णंनमः टंनमः ठंनमः डंनमः ढंनमः णंनमः नंनमः थंनमः दंनमः धंनमः नेंनमः पंनमः
फंनमः लिंगमूलेषट्दले वंनमः भंनमः मंनमः यंनमः रंनमः लंनमः आधारेचतुर्दले वंनमः रोनमः घंनमः संनमः
भूमधोद्विदले हंनमः क्षंनमः इत्यंतर्मात्रिकायासः अनमः ललाटे आनमः मुखरते इनमः दक्षिणनेत्रे ईनमः वाम
नेत्रे उनमः दक्षिणश्रोत्रे ऊनमः वामश्रोत्रे ऋनमः दक्षिणनासापुटे ॠनमः वामनासापुटे ॡनमः दक्षिणगंडे ल्हन
मः वामगंडे एनमः उत्तरोष्ठे ऐनमः अधरोष्ठे ओनमः ऊर्ध्वदंतपंक्तौ औनमः अधोदंतपंक्तौ अंनमः शिरसि अः
नमः मुखे १६ कनमः दक्षिणबाहुमूले खनमः कूर्परे गनमः मणिवंधे घनमः अंगुलीमूले इनमः अंगुल्यग्रे
चनमः वामबाहुमूले छनमः कूर्परे जनमः मणिवंधे ऋनमः अंगुलिमूले ननमः अंगुल्यग्रे इनमः दक्षिणपादमू
ले हनमः जाजुनि इनमः गुल्फे ढनमः पादांगुलिमूले एनमः पादांगुल्यग्रे तनमः वामपादमूले थनमः वाम
जाजुनि इनमः वामगुल्फे धनमः वामपादांगुलिमूले ननमः वामपादांगुल्यग्रे पनमः दक्षिणपार्श्वे फनमः
वामपार्श्वे वनमः पृष्ठे भनमः नाभौ मनमः उदरे यनमः वक्षसि रनमः दक्षिणकुक्षे लनमः ककुदि वनमः
वामकुक्षे रानमः हृदादिदक्षिणवाहो वनमः हृदादिवामवाहो सनमः हृदादिदक्षिणपादपर्यंतं हनमः हृदा

दिगम्पादपर्यंतं लंनमः हृदादिजठरंतं क्षंनमः हृदादिमुखंतपर्यंतं न्यसेत् इतिकेवलमात्रिकायासः न तस्तेषु
 स्थानेषु सविदुमात्रिकापीठं न्यसेत् अथ केशादिमात्रिकायासस्य प्रजापतिः रुचिर्गायत्री छंदः श्रीलक्ष्मीनाराय
 णो देवता हलो गी जानिस्वरसंग्रहशक्तिः देहभुक्तिपूर्वकं पुरुषार्थचतुष्टये विनियोगः अंकेशाय कीर्त्ये नमः लला
 टे ओं नारायणाय कीर्त्ये नमः मुखचूते इमाधवाय त्र्यम्बो नमः ईगो विंदाय पुष्पो नमः वामनेत्रे अं विष्णवे धृत्ये नमः दक्षि
 णकर्णे ऊं मधुसूदनाय शान्त्ये नमः वामकर्णे अं त्रिविक्रमाय क्रियाये नमः दक्षिणनासापुरे अं वामनाय दयाये नमः
 वामनासापुरे लं श्रीधराय मेधाये नमः वामगण्डे एं प्रनाभाय श्रद्धाये नमः ओष्ठे ऐं दामोदराय लज्जाये नमः अध
 रे ओं वासुदेवाय लक्ष्म्ये नमः ऊर्ध्वदंतपंक्तौ ओं संकर्षणाय सारस्वत्ये नमः अधोदंतपंक्तौ अं प्रद्युम्नाय प्रीत्ये नमः
 शिरसि अः अनिरुद्धाय त्र्यम्बो नमः मुखे कं चक्रिणे जयाये नमः दक्षिणबाहुमूले खं गदिने दुर्गाये नमः कूर्परं गंग
 दुर्गेश्वराय नमः मणिवंधे धं रविने सत्याये नमः अंगुलिमूले इं शंखिने चंद्राय नमः अंगुल्यग्रे चं हलिने वारणे
 नमः वामबाहुमूले छं मुशालिने विलासिने नमः कूर्परं जं शलिने विजयाये नमः मणिवंधे रं पाणिने विरजाये
 नमः अंगुलिमूले अं अंक्रिने विश्वाये नमः अंगुल्यग्रे इं मुकुंदाय विमलाये नमः दक्षिणपादमूले ठं नंदजा
 य सुनंदाय नमः जानुनि इं नंदिने स्मृत्ये नमः गुल्फे ठं नारायणाय अं नमः अंगुलिमूले एं नरकंजिने समु

परायण्पात्रनेनमः हृदि थंनमः परायणसात्मनेनमः गुह्ये तंनमः परायणगंधात्मनेनमः पादयोः शंनमः पराय
 श्रोत्रात्मनेनमः श्रोत्रयोः ठंनमः परायत्वगात्मनेनमः त्वचि डंनमः परायचक्षुरात्मनेनमः चक्षुष्योः ठंनमः पराय
 जिह्वात्मनेनमः रसने रंनमः परायघ्राणात्मनेनमः घ्राणयोः जंनमः परायवागात्मनेनमः मुखे रंनमः परायपा
 णात्मनेनमः हस्तयोः जंनमः परायपादात्मनेनमः पादयोः छंनमः परायपायतत्वात्मनेनमः गुदे चंनमः पर
 पउपस्थतत्वात्मनेनमः उपस्थे डंनमः परायआकाशतत्वात्मनेनमः मूर्द्धि घंनमः परायवायुतत्वात्मनेनमः
 हृदि मुखे गंनमः परायतेजसात्मनेनमः हृदि खंनमः परायअंधात्मनेनमः गुह्ये कंनमः परायपृथिव्यात्म
 नेनमः पादयोः शंनमः परायहृत्पुंडरीकात्मनेनमः हंनमः परायदृशकलाव्याप्तसूर्यमंडलात्मनेनमः २
 संनमः पराययोद्राकलाव्याप्तचंद्रमंडलात्मनेनमः ३ वंनमः दृशकलाव्याप्तवह्निमंडलात्मनेनमः एतच्चतु
 र्युगं हृदि घंनमः परायश्रीवासुदेवाय परमेष्ठात्मनेनमः शिरसि यंनमः परायसंकर्षणाय पुह्यात्मनेनमः
 मुखे लंनमः परायप्रद्युम्नाय विश्वात्मनेनमः हृदि रंनमः परायअनिरुद्धाय निवृत्त्यात्मनेनमः गुह्ये लंन
 मः परायनारायणाय सर्वात्मनेनमः पादयोः शंनमः परायनृसिंहाय कोपतत्वात्मनेनमः सकलशरीरे

इतितत्त्व्यासः अथेंद्रियन्यासः ॐ इन्द्रिगभोनमः श्रोत्रयोः आदित्यनमः नेत्रत्रयोः वायवेनमः त्वाचि चतुष्टयन
 मः जिह्वायां अग्नयेनमः वाचि इन्द्रायनमः हस्तयोः विष्णवेनमः पादयोः मित्रायनमः पांयो प्रजापतेनमः गु
 ह्ये चंद्रायनमः मनसि ब्रह्मणेनमः पुद्गे उद्गायनमः अहंकारे ईश्वरायनमः मनसि चेतन्यायनमः चित्ते इति ई
 द्रियपुद्गाथेंद्रियन्यासः ॐ नमो भगवते विष्णवे सर्वभूतात्मने नमः सुदेवाय सर्वोत्तमसंयोगयोगपीठात्मने नमः इ
 ति महामंत्रेण व्यापकतया सर्वोत्तमसुत इति पीठन्यासः प्राणायामं कुर्यात् अथ मूलमंत्रन्यासः ॐ अस्य
 श्रीगोपालाष्टाक्षरमंत्रस्य नारदऋषिर्गोत्री छंदः श्रीरुद्रः परमात्मा देवता लीं वीजं स्वाहा शक्तिः ह्रीं की
 लं श्रीरुद्रं प्रीत्यर्थं जपेन्नियोगः ॐ नारदाय नमः शिरसि गायत्री छंदसे नमः मुखे श्रीरुद्रदेवता
 येनमः हृदये लीं वीजाय नमः गुह्ये स्वाहा शक्तेयेनमः पादयोः सर्वोत्तमसंयोगयोगपीठात्मने नमः इति ऋष्यादिन्यासः
 लीं अंगुष्ठाभ्यां नमः कृष्णाय तर्जनीभ्यां नमः गोविंदाय मध्यामाभ्यां नमः गोपीजन अनामिकाभ्यां नमः व
 श्वाभाय कनिष्ठिकाभ्यां नमः स्वाहा कारतलकरणभ्यां नमः इति करन्यासः लीं हृदयाय नमः कृष्णाय शिरसे
 स्वाहा गोपीजनकवचाय हुं वल्लभाय नेत्रत्रयाय वीषट् स्वाहा अस्त्राय फट् अथ अक्षरन्यासः लीं मूर्ध्नि
 हुं भाले स्मोभ्रुयोः येनत्रयोः गोंकर्णयोः विंशतिकयोः दां आस्ये यंकंठे गोंदोर्मूलयोः पीहृदये जंतुदरे ननाभौ

वलिंगे लंगुह्ये भांकद्या जंजानुनोः स्वांगुल्फयोः संपादयोः इतिवर्णनासः दुंसुदर्शनाय अस्त्राय फडितिस्कां
 कृपित अथ प्राणायामः कीं इति योऽत्राचारं जपन वामेनाङ्गावायुं प्ररयेत् पुनः चतुः यष्टिवारं जपेत् कुंभकं कृत्वा
 द्वित्रिंशद्वारं जपेत् नैवेद्येत् अथ ध्यानं पुष्पेदीवरकांतिमिंदुवदनं वहीवतं संप्रियं श्रीवत्सांकमुदारकौस्तुभधरं
 पीतांबरसुंदरं गोपीनां नयनोत्सलार्चिततनुं गोगोपसंधारुतं गोविंदं कलेषु वादनपरं दिव्यांगभूषभजे १
 इति ध्यात्वा मानसेः पंचोपचारैः संप्रपन्नं जपेत् कृपितं सस्त्रं अथोत्तरांतरांतं वायथात्साहं गुह्यानि गुह्यगोप्यालं गृह्य
 रणास्मत्कृतं जपं सिद्धिर्भवतु मे देव त्वत्प्रसादात् त्वयि स्थिति इति जपे समर्प्य स्तुत्वा ५ वृद्धिः पूजा समारभेत् तत्र पा
 अस्थापनं पृष्ठे हस्तप्रक्षालनपात्रं वामे कलसः दक्षिणे गंधपुष्पावस्त्रधूपदीपादिनिवामहस्तनिकटे घटां देव
 दक्षिणे घृतदीपं वामे तैलदीपं संस्थाप्य अथ शंखस्थापनं स्वपुरतो वामभागे गंधोदकेन त्रिकोणावद्विकोणाव
 तुल्यचतुरस्रमंडलमालिष्य अंनमः इति गंधपुष्पाभ्यां मंडलं संप्रपन्नं तत्र प्रक्षालितं तत्रिपादिकां संस्थाप्य मंद
 राकलात्मने वद्धि मंडलाय नमः इति गंधपुष्पाक्षतैः त्रिपादिकां संप्रपन्नं अंदादशकलात्मने सूर्यमंडलाय नमः
 इति शंखं संप्रपन्नं मूलमंत्रेण भुक्ते दकेन शंखमाप्रप्य अंघोऽशकलात्मने सोममंडलाय नमः इति शंखतो

यं प्रजयित्वा गंगे च यमुने चैति तीर्थात्पावाद्यसंयोगसंप्रज्य ॐ अमृतं अमृतोद्भवे अमृतश्रावणि अमृतं श्रावय
 श्रावय यत्कीर्तिमं त्रेण धनुमुद्रां प्रदर्शयित्वा शंख चक्र गदा पद्म गतः सस्य मुद्रां प्रदर्शयित्वा दक्षिणह
 स्तनाभिकां गुह्याभ्यां शंखाभयपाशैर्धृत्या उपरि प्रसरितं तर्जनीमध्यमाधृतविलंबं जपाकुसुमनवाशं खज
 लं स्पृशन् अष्टवारं मंत्रं जपेत् ततः सस्त्रमपात्रेण शंखजलं गृहीत्वा कलत्रे शिपेत् मूलनसंस्कृतं आत्मानं संप्रोक्ष्य
 सकलं प्रजासाधनं प्रोक्षयेत् इति शंखपूजाविधिः अथ शंखदक्षिणे पाद्यपात्रे तत्र त्रयमाकर्त्तुं दूर्वा २ अक्ष ३ वि
 स्मृतां भानि क्षिप्य शंखस्पृशतरे अर्घ्यपात्रं तत्र गंधपुष्प २ अक्षत ३ कुशग्र ४ तिल ५ सूर्यप ६ दूर्वा निक्षिपेत् १
 शंखस्पृशत्पूर्वं आचमनपात्रं तत्र जातीफल १ लवंगकंकोलानि क्षिपेत् शंखस्पृशत्पश्चिमे मधुपर्कपात्रं तत्र दधिम
 धुधतं क्षिपेत् द्रव्याभावे ततः चाग्रागंधतुल्यं क्षताः सर्वत्र योऽस्याः ततः सर्वाणि पात्राणि मूलमुद्धरन् कलत्रं ज
 लनं पूरयित्वा गंधपुष्पोपभर्त्स्य संकेतं मूलेनाभिमंश्र्य किंचित् २ शंखं बुद्धत्वा धेनुमुद्रां महामुद्रां च प्रदर्शयेत्
 इति पात्रपूरणं भूमौ अष्टदलं लिखित्वा तस्मिन् सिंहासनं न्यसेत् सत्यभाना नंदं स्वभूपं परंधाम इति चिंतयेत् इ
 ति पीठपूजाविधिः ततः ताम्रपात्रे श्रीं हस्तस्वरूपं स्थापयित्वा पुष्पांजलिं कृत्वा पुंजांगमां संकुर्यात् ततो मूलमुद्धार्य
 श्रीं हस्तस्वरूपं अर्घ्यः स्वाहा इति शिरसि अर्घ्यं दद्यात् मूलमुद्धार्य श्रीं हस्तस्वरूपं दत्ते पाद्यं नमः इति पाख्योदद्यात्

पुनः मूलमु श्रीरुद्रमन्त्रमाचमनीयं सुधा इति मुखे पुनर्मूलमुच्चार्य श्रीरुद्रमन्त्रेण मधुपर्कः स्वधा इति मुखे पुनर्मूलमु
 पुनराचमने नतः शंखतोयेन स्नापयेत् अंगप्राच्छने नतो वस्त्रं यत्रापीतं भूषणानि समर्पयेत् नैवेद्यमा नीयमूलं नम्रा
 श्यगंधपुष्पाभ्यामभ्यर्चयेत् इति यायुर्वीजेन अष्टवारजस्रैर्नने वेद्यदोषान्संशोष्य रं इति अग्निर्वीजेन नैवेद्यदोषान्
 दग्ध्वा इति अमृतवीजेन नैवेद्यं अमृतमयं इति चिंतयेत् धेनुमुद्रां महामुद्रां द्दर्शयेत् चक्रमुद्रया संरक्षमूलं नाभि
 मंत्रयेत् ॐ अमृतोपस्तरणमसिस्वाहा इति आपोऽङ्गानं विभाज्य मूलं मेघाते संगाय सपीवारं यश्रीरुद्रमन्त्रे
 वेद्यं समर्पयामि ति शंखजलं किंचित् दत्त्वा नैवेद्यपात्रं स्पृष्ट्वा नाम नविकचोत्पलसन्निभां ग्राममुद्रां द्दर्शयेत् ॐ
 प्राणाय स्वाहा ॐ अपानाय स्वाहा ॐ उदानाय स्वाहा ॐ समानाय स्वाहा इति पंचप्राणादुती श्रितयेत् नतो भ
 गवते भोजनं चिंतयेत् यथाशक्ति मंत्रं जपेत् नतः अमृताविधानमसिस्वाहा इति उत्तरापोऽङ्गानं दत्त्वा आचमनी
 येत् नतस्तोत्रं लार्पणं नीराजने नतः सज्जलं शंखदोषापरिभ्रामयित्वा नज्जलेन समंतादूर्तमानं आत्मानं च प्रक्षि
 पेत् नतो पराधसमापनं मंत्रहीनेति क्षमाप्य सर्वतीर्थमया यश्रीरुद्रमन्त्रोपादोदकाय नमः इति गंधपुष्पा
 अभ्यर्च्य तीर्थपात्रं शिरसि निधाय आधारे स्थापयेत् ननु केवलायां भूमौ वर्तितोर्वभीषणो भीषः कपिलो ना

रदोर्जुनः प्रह्लादश्चां वरीयश्च वसुधा यमुतः शिवः विष्णुर्वेत्तोद्भवः कृष्णः सनकाद्याः श्रुतादयः आयां तु वैष्णवाः
 सर्वे दीनोद्धारणतपराः तेषां हरिपादोदकं अमेभ्यो विसर्जितं कर्तव्यं स्मरेभ्यो हरिचंदननिर्मात्यपादोदकं कर्तव्यं भिन्नप
 श्च स्वयं निवेद्येत् यथा शक्तिर्ज्ञेयं कृत्वा स्तोत्रपाठं कृत्वा प्रदक्षिणानमस्कारादीने कुर्यात् कर्मणा मुनसा वा चात्वंतो ना
 नागतिर्मम अंतश्चारेण भूतानां द्रष्टुं सिद्धः सदा यद्दत्तं भक्तिमात्रेण पत्रं पुष्पं फलं जलं आर्पेदितं निवेद्यं च तद्
 ह्यरण्यं कुरुषुयात् २ इति कृतमाराधनं भगवते समर्प्य यथासुरं विहरेत् ३ इति श्री कृष्णाराधनं संक्षेपपद्धतिः अथ
 कवचं पुलस्तकवाचं भागवतसर्वधर्मज्ञकवचं यत्प्रकाशितं त्रैलोक्यं कवचं नाम कथयामासुः १ सनत्कुमा
 रुडः शृणु वक्ष्यामि विष्टं कवचं परमाद्भुतं नारायणेन कथितं रूपया ब्रह्मणे पुरा २ ब्रह्मण कथितं मयं परं
 स्त्रेहद्वयमिते अतिगुह्यं तमेतत्वं ब्रह्म मे प्रोच विग्रहं ३ यद्भुत्वा पठनाद्बुद्ध्या स्मृतिं वित्तुं ते श्रुत्वा यद्भुत्वा पठना
 त्पानि महालक्ष्मीर्जगत्त्रयं ४ पठनाद्ब्रह्मण कंभुः संहर्ता सर्वं त्ववितं त्रैलोक्यं जननी दुर्गा मंदहृद्यादिमहा
 (सुरा ५ वरदः प्राज्ञः जघानेव पठनाद्द्वारणा घतः एवमिन्द्रादयः सर्वं सर्वं धर्ममवाप्नुयुः ६ शिष्या य विष्णुभ
 क्ता यसाधका यप्रकाशयेत् शृद्धाय परशिष्या यदत्वात् सुमवाप्नुयात् ७ त्रैलोक्यमंगलस्यास्य कवचं स्पष्टं
 जायतेः ऋषिश्छंदस्तु गायत्री देवो नारायणः स्वयं ८ धर्मार्थकाममोक्षेषु विनियोगः प्रकीर्तितः प्रणवो मे

मंगलं

लीं

शिरःपातु नमो नारायणाय च ८ भालं पायात्रे भयुग्ममष्टांशो भुक्तिमुक्तिदः लीं पायात्रे भयुग्ममेकाक्षरः
 सर्वमोहनः १० लीं रुक्माय सदा प्राणं गोविंदायति जिह्वां गोपीजनपदं वल्लभाय स्वाहा भुजद्वयं १२ लीं लीं लीं त्रयाम लो गाय नमः स्कंधौ
 द्वाक्षरः लीं रुक्माय करो पातु लीं रुक्मायां गजो धनु १३ हृदयं श्री भुवने श्रीं हीं लीं रुक्मायस्तनो मम गोपाला
 याग्निजायामे कुक्षियुग्मे सदा चतु १४ लीं रुक्माय सदा पातु पांश्वयुग्मे मम नूतनमः रुक्मगोविंदको पातु स्मरणं
 देयुतो मनुः १५ अष्टाक्षरः पातु नाभिं रुक्मेति द्वाक्षरे चतु १६ लीं रुक्मकं कालं लीं रुक्माय दिंडांतकः १६ सविधि
 नी सततं पातु श्रीं हीं लीं रुक्म हृदयं ऊरु सदाक्षरः पातु त्रयोदशाक्षरे चतु १७ श्रीं हीं लीं पदं तो गोपीजन वल्लभ
 पदंततः भाय स्वाहेति पायुं वै लीं हीं श्रीं सदाक्षरः १८ जानुनी वसदा पातु हीं श्रीं लीं च द्वाक्षरः त्रयोदशाक्ष
 रः पातु मंघे चक्रगदायुधः १९ अष्टादशाक्षरे मंत्रं हीं श्रीं लीं पूर्वको विंशतिपणः रुः सर्वांगमे सदा पातु द्वारकाना
 यको वली २० नमो भगवते पश्चाद्वा सुदेवाय तत्परं ताराद्यो द्वा द्वाक्षरेण यं प्राचामै सर्वदा चतु २१ श्रीं हीं लीं द्वाव
 णिकः लीं श्रीं हीं यो द्वाक्षरः गदायुधायुधे विष्णुः समग्रिदिभिरक्षतु २२ हीं श्रीं द्वा द्वाक्षरे मंत्रो दक्षिणोर्मि

२३ तारो नमो भगवते तु किमणी वल्लभाय च २३ स्वाहेति घोडराणे घोने अरुतां दिशि स्थतु कीं मृषी के राय
 पदनमो मां वरुणा वतु २४ ४ अथ द्वा राणाः कामांतो वायं ममांसदा वतु श्रीमाया काम रुस्माय गोविंदाय दिव्य
 नुः २५ द्वा राणां लोकाधिपति रुतरे मांसदा वतु वाग्भयः काम रुस्माय गोविंदाय ततः परं २६ श्रीगोपीजन लीं व
 ल्लभाय स्वाहा सोत त परं द्वा विराते शरामं मोमे रां न सदा वतु २७ केलियस्य फलणा मधो दिव्यं नृत्यं करोति तं
 नमामि देवकी पुत्रं नृत्पमानं तममुतं २८ लीं काम देवाय विप्र हे पुष्य कारणाय धीमहि ते नो नंगः प्रचोदयात् एषा
 मां पातु चोदितः इति ते कथितं विप्र सर्वमं गौ धिग्रहं ३० त्रैलोक्यं मे गत्वं नाम कवचं ब्रह्म रूपिणं ब्रह्म रा प्रमुखा
 धीरा नारायणं सुखायुतं ३१ तव स्मरान्मया रयाते प्रपक्यं नैक स्पचितं गुरुं प्रणम्य विधि वक्तव्यं प्रपठेत्तु यः स
 रुद्रिष्टि र्युधात्ताने सोपि सर्वतपोभयः मंत्रेषु सकलैवे दे शिको ना व संशयः ३३ रातमया तं वापि पुरश्चर्या विधिः
 स्मृतः बंदना दीन द्वा रां न रुत्वा तसा धये ध्रुवं ३४ यदि स्यात्सिद्धि कवचो सिद्धि र्वन संशयः मंत्रसिद्धि र्वनेन
 स्य पुरश्चर्या विना ततः ३५ स्मरणी मुद्राय सततं चारी लक्ष्मी र्वसे ततः पुण्यां जलपय कंदला मूले नैव पठेत्स रुत
 ३६ द्वा वर्यसहस्राणां प्रजाया फलमाप्नुयात् भूर्यो बिलिष्प गुटिकां स्वर्गां स्थाधारयेद्यदि ३७ गोरोचना कुंकु
 माभां कस्तूरी रक्तकैः पुनः कंठे वा दक्षिणे वा हो सोपि विष्णु र्न संशयः अश्वमेध सहस्राणि वा जपेय प्रानि व ३८

महादानानियामेव प्रादक्षिण्यं भुवस्तथा कलां नार्हति तामेव स कुरुद्वारणा घृतः ४० कवचस्य प्रसादेन जीवन्मुक्तो
भविष्यति त्रैलोक्यं शोभयेद्देव त्रैलोक्यं विजयी भवेत् ४१ इदं कवचं मन्त्रात्वा भजेद्यत्पुराणोत्तमः सततं लक्षप्रज्ञां प
नमस्कृत्य सिद्धिदायकः ४२ इति श्रीमन्नकुमारतन्त्रे त्रैलोक्यमंगलं नाम कवचं समाप्तम् अथ सत्त्वनाम लिख्य
ते कैलाससिंघरमेना नाना दुर्मलता कुले नाना पशिसमायुक्ते सिद्धचारणसेविते १ कल्पश्रमहादानमं
दिते समभूतले निविष्टं प्रणीपता ह पार्वती प्राणपुष्पं २ श्रीपार्वं भागवदेव देवेश सृष्टिस्थित्यंतकात्क
योगियोगिभूता योगिपूजपादयुगां पुत्र ३ त्वमेव प्रसूयसि लोके ब्रह्मविष्णुसुरादिभिः नित्यं पठसि देवेश
कस्यस्तोत्रं मे भूषण ४ त्वतो धिकतरः को वाय मेयं समुपासते त्वयै गद्गदाया चाय चामलयसं मुहुः ५ आ
श्रयं मे दमाख्याते जायते मयि शंकर त्वं प्राणेश मरुता तसं शयै छिंदि शंकर ७ श्रीमहादेव धर्मसि कृतपु
ण्यासि पार्वती प्राणपुष्पं ८ हस्पातिरहस्पे च यत्पृच्छसि वरानने ८ तत्त्वं गोपितवानस्मि स्त्रीस्वभावाद्दंष्ट्र
ये स्त्रीस्वभावान्महादेवि पुनस्त्वेपरि पृच्छसि ८ गोपनीये गोपनीये गोपनीये प्रयत्नतः दत्तं च सिद्धिहानिः
स्यात्तस्माद्यत्नेन गोपयेत् १० एतदेव सर्वस्व प्राणमपि सुंदरि न च वाचं परंतत्त्वं गोपनीये प्रयत्नतः
११ इदं हस्ते परमं पुरुषार्थप्रदायकं धनरत्नोद्यमाणि कपतु रणमगजारिकं १२ ददाति स्मरणं देवमहामो

उपास से इति मन्त्र दित्य १४:

अग्रदायकं तस्य गोपालदेवस्य नाम्ना सा ह्यमुममं १३ स्मरामि सततं देवि हर्यगद्वयागिरा अवतारमहाविष्णो
 र्मत्स्यकृष्णदयः कति १४ ननु बुद्धदेवि प्रार्थनं सुरसुंदरी अवतारो ह्ययं साक्षात् पूर्णब्रह्मसनातनं १५ वासुदेवा
 स्य मम तं ब्रह्मादिभिरुपासितं नैनं जानीति तत्त्वेन कर्ममूढा मर्हस्यः १६ नारदः कपिलाचार्यो बुद्ध्यासः सनातनः
 अहं ब्रह्माश्रुकोत्रिश्च वशिष्ठश्च पराशरः स्तेजो नितितत्त्वेन जपन्ति जगदीश्वरं तद्रूपतां गता एते नाम रूपक्रियादि
 भिः तत्तेहं संप्रवक्ष्यामि शृणुष्वारहितप्रिये यो सो निजं नो देवश्चिच्छरीरपीतनादेनः संसारसागरोत्तीर्णकृणां
 यनूणां सदा श्रीगंगाधररूपेण त्रैलोक्यं व्याप्यतिष्ठति २० ततो लोकामहा मूढा विष्णुभक्तिविवर्जिताः
 निश्चयं नाधिगच्छन्ति पुनर्नीयन्ते हरिः त्वत्कानारायणो देवमादिभूतमकल्मषं केचित्त्वामपरे मां च भक्तियु
 क्ता उपासन्ते त्वतो मत्तश्च निखिलात्कामा म्प्राप्य विमोहिताः अवजानन्ति तस्मै नारायणमनामयं निरं
 जतो निराकारो भक्तानां प्रीतिः कामतः चंद्रावनविहाराय गोपालं रूपमुद्दिश्य मुरलीवादनधारी राधा
 यै प्रातिमावहन् अंशं शोभ्यः समुन्मील्य प्रार्थय कलायुतः श्रीकृष्णचंद्राभगवानै नंदगोपधरोद्यतः
 धीरिणीरूपिणी मातृशोदानेददायिनी देवकी वासुदेवाभ्यां ध्यातस्ताभ्यां वशीकृतः द्वाभ्यां प्रयाचितो नाथो
 देवक्या च सुदेवतः ब्रह्मणा भ्यर्चितो देवो देवैरपि सुरेश्वरैः देवैर्विजैः स ईशानाभूमिमंडलमंडितः जातो भू
 भारमुद्धर्तुं पूर्णरूपकलाकुलः जातो वन्यामपि नृतो मुरलीवेदरेचिको २८ तया सा ह्येव च कृत्या ततो

तो

यस्या मन्त्रास्तीति शेषः यस्य माता यशोदा ह्यतीत्यन्वयः

जातो

२

महीतले संसारसारसर्वस्वरूपामलमहदुक्कलं ३० एतन्मो निरलंघ्यं चिंतयामि सनातनं एतत्प्रभावात्सक
लं ब्रह्मांडं महेश्वरिणे गौरनेत्रो विनायकस्तु रूपामनेत्रः समर्चयेत् जपेद्वाध्यायने वापि स भवेत्पातकी शिबे सप्रस
हासुरपी च स्वर्गस्तेयी च पंचमः एते दीये र्जिलिप्येते जे जे भेदा न्महेश्वरि तस्मात्प्रातिरुद्धधारधामाध्वरूप
कं तस्मादहं महादेवि गोपाले नैव भाषितं दुर्वाससा मुनेर्माहेकार्त्तिकारसमंडले ततः पृथ्वती रधासंदर
भेदमात्मनः निरंजना समुत्पन्नं मया धीतं जगन्मयं श्रीरुस्मेनेततः प्राक्तं रधाये नारदाय च ततो नारदतः स
र्वैरिवावेष्टमवास्तथा कलोजानंति देवेशि गोपनीयं त्वया सदा शठाय रूपेणायाथ दांभिकाय सुरेश्वरि न
देयं पराशर्या यदत्वा मृत्युमवाप्नुयात् तं तु गोपालदेवस्य नाम्ना सा स्त्रमुत्तमं प्रवक्ष्यामि सुरे प्राभिश्चो नु योग्यासि
सुंदरि त्वया कृचापि नोपायं गोपनीयं स्वयं निवर्त्त रक्ष्य निरहस्यं मे प्राणादीप सुलोचने ४० अस्मदस्या मवाप्नोषि
तस्माद्यत्नेन गोपयेत् ॐ अस्म श्रीगोपालसहस्रनामैस्तोत्रं मे त्रैस्प श्रीसदाशिवशुद्धिस्तुच्छदः श्रीगोपाले देव
ता कामो वीजमाया शक्तिश्चंद्रः कीलकं श्रीरुस्म चंद्रभक्ति जन्मफल प्राप्तेय श्रीगोपालसहस्रनाम जपे पाठे विनि
योगः अथ ध्यानं पुष्पेदीवरकांतिमिति ध्यात्वा ॐ ह्रीं देवः कामदेवश्च कामवीजश्रीगोमणिः श्रीरुस्मः रुस्म
वशिष्ठा लीलाविग्रहधारकः ४३ धरणीपालको धनो धनधान्यप्रवर्त्तकः गोविंदो गोकुलाचार्यो गोपीगोपमनो

संतान

हरः ४४ गोवत्सपालकः स्वामीगोपालोगोपिपालकः गोपीजनानन्दकरो वह्निजायानिषेधितः गजगामीगुरु
 गोप्रामायागंगादितीर्थस्थः गंगागगनसंचारीगुरोर्भूगदिसुरस्तनः गीतिराप्रणतो गोरिप्राणग्राहयेस्थितः १
 गदाधरो गदारीगोपीनां जीवनीयधिः ग्रस्तसूर्ये दुसजप्रोगामाश्रुतशरणः गरुडासनसंज्ञानभार्मागरुडसि
 धितः गंगादितीर्थसिको ग्रामाणोग्रामदायकः गाधीकृतजगत्सिंधुर्गोत्रश्रुतिनिषेधितः गोवर्द्धनधरो गोपक
 मायस्त्रायहारकः गोप्यगोपतिर्गोपगोपीपालनतत्परः ५० गतमायोगाधुर्द्विर्गात्रसौंदर्यमंडितः ग
 जेंद्रमोक्षदोग्राहस्वर्गदोलेककोस्तुभः गंधर्वगानरसिकोगायत्रीजपतत्परः गंगासंस्कारसंतुष्टागंगेयप
 रिपालकः ग्रंथज्ञो ग्रंथभेतावगल्लोकस्तुभभूषणः रुपाकरः कलानाथकामिनीमदभंजनः कोटिकंदर्पलाव
 ण्यः कमलभरलालितः कीर्तिविस्फुरिताशेषकुक्रांधकसेवितः कनकछायवसनः कन्याप्रतफलप्रदः का
 लिंदीकेलिरसिकः कालीयदमनः कृती कल्याणशीतकरतः कृतकालमधुपर्तिः कलानाथमुखः कामीक
 लिकलमघनाशनः कामीरधुर्वितः कायहीनः कामप्रदायकः किंकिणीभूषितकर्टः कोस्तुभामुक्तकंधरः क
 लापिपुच्छभूषागुरुकोटिस्तूर्यसमप्रभः किशोरवयसासमयः कंसप्राणप्रहारकः कलापग्रामवासीवक्रवृक्ष
 विवर्द्धनः कमनीयवपुभूषाकलिताशेषमानसः कंदमुकाधरः श्रीमानकलापीप्रीतेवारकः अपिराजकतासे
 वाकनकोचितभूषणः ६० कमलछदकोलाशः कर्मकर्मपावनः कैतवोजितकायश्रीः करुणामृतसागरः ६१

क का लो जि

काश्यपीभारसंहर्ता काश्यपीपतिप्रजितः कांचीपुरगतिः कामजनकः कामसुन्दरः ६२ कमलालंकृतभुजः काश्यमी
 रश्मिविभक्तहस्तः कांताभयहस्तः कांतापूजितः कांतिनिर्भरः कुन्ददन्तः कलीसंस्थः कामवारीकुंवरजितः कार्यहीनः का
 र्यकर्ता कूटकार्यघनाशनः किरातीवरदः किंविस्मितशोभिमुखोभुजः किरातवेशोभूतशः सविनः कल्पिते प्रदः
 हरिद्वयप्रदोऽप्यसंसारोहापितासुरः हलायुधानुजो हलारसिको हस्तभूधरः हरणीलोचनो हंसो वाहुप्रभो हसन्मुखः
 हैयंगपीनभोक्तो वेदुतभुग्मुखवर्तपितः हस्तसंसारोपागिरिहस्तकृद्भुजयोधितां हीनदोषो हंसो रूपो हस्तारिर्हरप्रजितः
 हस्तो कोटिहरो हवीं हुंकारनिहतासुरः हलोपानप्रियो हलालोको केनैकपराङ्मुखः प्रजस्त्रीनेयनानेदी प्रजस्त्रीजननी
 वनः प्रजस्त्रीगीतसंकीर्तिप्रजस्त्रीपरिपालकः प्रजस्त्रीनेयनानेदी प्रजस्त्रीनेदनन्दनः प्रजस्त्रीतपसांभर्ता प्रजस्त्रीभो
 गलालसः ७० प्रजस्त्रीरासारसिको प्रजस्त्रीकूटकप्रदः प्रजस्त्रीभाग्यभूमिशो प्रजस्त्रीजनरक्षकः चंद्रावर्तिदुरानं
 दोनंदग्रामरुलोत्तालयः चनोपचनहेलायुगगोवर्द्धनविहारभूः चंद्रावर्तकृतावातो चंद्रावर्तनिषधितः चंद्रावर्त
 कंदवेधुलस्पलीलाविनोदधान् चयभानुसुतास्वामी चयभानुसुतार्चितः चयभानुसुताभाग्यचयभानुसुताप्रि
 यः राधिका लालितपदो राधिकाकेलिलंपटः राधिकारतिसर्वस्वराधिका रूपामसुंदरः राधिकारासरसिकभ्राधा
 रमृगातत्परः राधाकुंडलहस्तान्नः राधाकेलिकृतोत्सवः राधोत्सगुनियसंगो राधाहस्तोपजीवितः राधिकाकू
 तसंकेतो राधामानविचर्द्धनः ७१ दानलीलामानलीलामेडनो प्रजयोधितो यशो लालितो देवो यशो दामानेसा

दा

हृ भ = ५१
त पाठः

रं म

सकः १८ पुरोरायोचिनः श्रीदेवश्रीदासुरभाजनः दधिदुधस्त्रोत्रं कितः पुष्करेश्वरः गोपीभिर्हसितश्रीर्यगो
पाभिः कृतैरलनः वेषुवादिनवानवेषो मुरलीवाद्यतनपरः ८० मोदमान्धपुष्पनीमाननीयोमहीभूतो मनोहरमहीभ
र्तामहमोहनिवारकः पितृभार्यामिताहारीनचंचललोचनः मधुपानरुतांदेवमधुपानरुदीश्वरः मधुकीडापरांमु
ग्धोमधुदैत्येनिसूदनः मधुरावनितामोहीमधुरास्त्रापुरंदरः मुग्धसुंदरगात्रश्रीमुदिरंगद्विप्रभुः प्रेमहर्षमयूरगां
लास्यलीलोचिनोदकृत श्रीगोपालामहीपालः सर्ववेदांगपारंगः कृष्णः कमलपत्राक्षः पुंडरीकः सनातनः गोपतिर्भू
पतिः शस्ता प्रहर्ता विभक्तो मुखः आदिकर्ता महीकर्ता महीकालः प्रतापवान् जगन्नीधो जगद्भाता जगद्गर्ता जगद्भुजः
महोपाधीभः कूर्तुर्भर्ता हर्ता वाराहमूर्तिमान् नारायणहृषीकेशगोविंदो गुरुद्वजः गोकुलेंद्रो महाचंद्रः शर्व
रिप्रियकारकः कमलो मुखलाक्षाः पुंडरीकः श्रुभावरः दुर्वासोपलोभोमः सिंधुसागरसंगमः गोविंदो गोप
निर्गोत्रं कालिंदीप्रमप्ररकः गोस्वामी गोकुलेंद्रो गोवर्द्धनवरप्रदः ८० नंदादिगोकुलत्राता दाता दारिद्र्यभंजनः सर्व
भोगलदाता च सर्वकामप्रदायकः आदिकर्ता महीभर्ता सर्वनागसिंधुजः गजगमोगजोद्धारकामो कामफलनि
धिः फलंकरितश्रेष्ठो विंशो विंशसत्तमः मालाकारः कृपाकारः काकिलस्वरभूषणः रामो नीलोत्परादवोहली
दुर्मर्दमर्दनः सहस्राक्षः पुण्यभामहामारीविनाशनः शिवः शिवर्तमाभेता बलारातिप्रश्रजकः कुमारीवरादा
वीचवरणोमीनकैतनः नरो नारायणो धीरो धारापतिरुदारधीः श्रीपतिः श्रीनिधिः श्रीमान्मापतिः पतिराजहा
रुदापतिः कुलग्रामी धामब्रह्मसनातनः रवतीरमणोरामप्रियश्चंचललोचनः ८१ रघुनाथराभरीरंयंरामी

विधुः

रामः श्रियः पतिः शर्वरः शर्वरीशर्वः सर्वत्रभूतदायकः ६८ राधा राधाधितो राधीराधाधितप्रमोदकः राधारतिसु
 खोपे तो राधामोहनम्परः ६९ राधावरीकरो राधाहृदयांभोजयद्रूपदः राधा लिंगनसंमोदराधानर्तनकोतुकः
 १०० राधासंजातसंश्रितो राधाकाम्पफलेप्रदः चंद्रापतिः कोभानिधिः कोकशोकविनाशनः चंद्रापतिश्चंद्रपतिश्च
 इकोदंदुभंजनः रामोदासरथीरामोभृगुचंद्रसमुद्रपः आत्मारामो जितक्रोधो मोहो मोहो हंधमेजनः यस्य भाउ
 भवो भावीकारपिः करुणानिधिः कोलाहलोहलीहलोलालीहलधरप्रियः राधासुरबाभमांते जोभास्करार
 विजोबुधः विधिर्विधाता चरुणो वासुणो वरुणप्रियः रोहिणीहृदयानंदी वसुदेवात्मजो धली नीलोत्तरो रोहि
 णो यो जरासंधवधोद्युतः नागोजवाभा विरदा विरहा वरदा वली गोपथो विजयी विद्वान्त्रिपिबिष्टः सनातनः प
 शुभमधो ग्राही वरग्राही भृगा लहा दमघाघोपदेष्टा वरथ ग्राही सुदर्शनः वीरपत्नीयशस्त्राता जराघाधिवि
 घातकः द्वारिका वासतत्वज्ञा हुनाग्रनृचंद्रप्रदः यमुनो वगसं रो नीलोत्तरधरः प्रभुः विभुः शरासनो धन्वी
 गणेशो गणनायकः लक्ष्मणो लक्षणा लक्ष्मीरशो वंशविनाशनः १० वामनो वामनी भूतो वली जह्नु क्रमत्रयः ९
 यशोदानंदकर्तो ययमलार्जुनमुक्तिदः ११ उत्तरेखली महामा नोदामोदरदयापरः भक्तानुकारी भगवान्केश
 वो वल्लभधारकः १२ केशिहामधुहामोदीरयासुरविघातकः अघासुरविनाशी चपूतनामोक्षदायकः १३ कुंजो

हा = ४

व

त
मः

मरः
मलः

रामो

12

विनोदीकृष्णगसमीकरणतत्परः अश्वमेधोवज्रपेयोगोमेधो नरमेधवान् १४ कुंदर्पकोटिलावरणश्रृंगकोटिसुरी
 गलः रविकोटिप्रतीकाशवायुकोटिमहाचलः अह्नाश्रृंगोदकर्ताचकमलोवांछितप्रदः कमलीकमलाश्रयक
 मलीमुखलोलुपः कमलाह्वनधारीवकमलाक्षः पूरदरः सोम्यभाषाधिकचित्तोयंमहामायीमहोत्तरः तारका
 रिः सुरातामारीवशोभकारकः विश्वमित्रप्रियोदत्ता रामोराज्ञीवलोकनः लंकाधिपकृत्स्नध्वंसीविभीषणवरप्रदः
 सीतानंदकरोविरोधवारिधिवंधकः चंद्रवलीपतिः कूलः केरीकेरीवधोयलः माधवोमधुहामाध्वीपानुरुचरक
 प्रदः २० मुत्तारवीगाहमानोधेनुकारिर्धरात्मजः वंशीवरविहारिवज्रोवर्द्धनवनश्रयः तथातालवनोद्विगीभंडी
 रघुनगंकहा लृणावर्भरूपाकारीरुषभानुसुतापतिः रघुप्राणसमोराधावदनाश्रमधुःकरः गोपीरंजनदेव
 जालीलाकमलप्रजितः कीडामिलसंदेहागोपिकाप्रीतिरंजनः रंजकरंजनोरंगोरंगीरंगमहीरुहः कामः
 कामारिभक्तोयंपुराणः पुरुषः रविः नारदादेवलोभीमोवालोवालयुवावुजी अंबुजोप्रलसाक्षीचक्रो
 दत्तवरोमुनिः कृष्णभः पर्वतोग्रामोनदीपवनवल्लीभः पद्मनाभः सुरपेष्टोअह्नारुद्रविभूषितः गरुडो
 त्राणकर्ताचक्रोत्रोत्राहिलोग्रही गुरणश्रयोगुरणकोधीकोडीरुतजगन्नयः यादवद्रोहारकेंद्रोमथुराव
 ल्यभोधुरी भ्रमद्रुमरलीलोभकेतलः कुलभूषणः कुंतीसुतप्राणरक्षीकुंतीसुतवरप्रदः सुभद्राहरण
 युक्तधनंजयनियोत्तकः द्रोपदीदेवतंदातादुर्वासस्तृप्तिकारकः ३० यमुनावरदातावक्त्रपपम्बरप्रदः

धुवतः

हि

रांखचूडवधोदमिभिसमीवनजोत्तयः गोपीरक्षणातत्परः ३९ पांचजन्यकरेणमित्रिणमिवनजोत्तयः सांदीपैसु
 तादानसंज्ञातगुरुदक्षिणः चतुःघट्टिकलाभिज्ञोमुचकुंदवरप्रदः फाल्गुणः फाल्गुणसरवाधिरादवधकारकः ३३
 रुक्मिणीप्राणनाथश्चसत्सभामाप्रियंकरः सत्पाजोवचनीभर्तालक्ष्मणाकैनेंदकंदलः कृतनागिनजितीकामोभि
 भविंदसुरवप्रदः कल्पवृक्षोमहावृक्षोदानवृक्षोमहाफलः अंकुशोभसुरोभावेभामकोभ्रामकोहरिः सरलः शा
 भतोधीरोयदुवंगीमिश्रिवात्मकः प्रद्युम्नवलकर्ताचप्रहर्तादेसहाप्रभुः महाधनोमहावीरोवनमालाविभूषणः
 तुलसीदामेसोभागो जालंधरविनाशनः श्ररः श्रयोमृतंश्रभास्करोविश्वमूर्तिनः रविस्तमोहावहिश्रवाडवोचड
 वानलः देसदर्पविनाशीचगरुडोगरुडाग्रजः गोपीनाथोमहानाथोवृंदानाथोविरोधकः प्रपंचीपंचरूपश्रलतागु
 ल्मश्रगोपतिः ४० गंगाचयमुनारंणगोदावेभवतीनथा कावेरीनर्मदातापिगंडकीरारयुतैयजः रजसस्ताम
 सःसखीसर्वांगीसर्वलोचनः सुधामयोमृतमयोयोगिनीवल्लभः शिवः बुद्धोबुद्धिमतांश्रैकोविस्मृर्जिसुःराजीप
 तिः चंगीचंग्राधरोलोकाविलोकोमोहनान्नः एवरावोरवोरवोवालोवाल्पवल्गांतकः शिखोरहानलोनीलोली
 गुलीलोगलाश्रयः पारदः पावनोहंसोहंसाइहो जगत्पतिः मोहनीमोहनोमायामहामायीमहामखी वृषोवृ
 षाकपिकालः कालीदमनकारकः कुंडोभाग्यप्रदोवीरोरजकक्षयकारकः ४६ कोमलोर्षरोगारजाजल्लोज

लधारकः हारकः सर्वपापघ्नः परमेश्वरपितामहः स्वधुधारीरुपाकारिराधारमणसुंदरः द्वादशगणपसंभोगीश्वरनागफ
णाख्यः कामः श्यामः सुरवः श्रीरः श्रीरः श्रीरः पतिः कृतिः हरिर्हरोनरोनारोनरोनमश्चुप्रियः गोपालीविभक्तोचक
र्तासंसारहारकः आदिदेवोमहादेवोगोरीगुरुमश्रयः साधुर्माधुर्विधुधार्तात्राताकृपरायणः रेतंबीचक्रयग्रीवोवा
नारिवर्नाश्रयः वनवनीचलाधश्यामहावधोमहामुनिः श्रमंतकर्मणोप्राप्तोविश्वविघ्नविघातकः गोवर्द्धनोवर्द्धनी
चोवर्द्धनीवर्द्धनप्रियः चार्द्धनोवर्द्धनोवर्द्धनः ससुरवप्रियः वर्द्धितोरद्धकोरद्धोरद्धोरद्धारकृत्तनप्रियः गोपालामणी
भर्ताशं वक्रवृत्तिनाशकः रुक्मिणीहरणप्रिमाप्रमीचंद्रावलीपतिः श्रीकर्ताविश्वभर्ताचनारायणनरोवलो ग
णगणपतिश्चैवदत्तात्रेयोमहामुनिः व्यासो नारायणो दिव्यो भव्यो भावुकधारकः श्वः श्रेयसंश्रियंभद्रंभायुकंभ
विकंभुमं शुभात्मकः शुभः शास्त्रोपश्रितमेघनादहा अक्षरणपेदादीनातामुद्धारकरणक्षमः रुक्मः कमलपत्राक्षः
रुक्मः रुक्मलोचनः रुक्मः कामीसदारुक्मः समस्तप्रियकारकः नंदोनंदीमहानादीमादीमादनकर्ताकिली मिली
दिलीगिलीगोलीगोलीगोलीगोलीगुली गुणुलीमारकीशारविषटः पिप्पलकः कृती ६० क्लृष्टकातकर्ताचय
शोदायश्रयवच अमृतः केशवोविष्णुर्हरिसत्त्वो जनार्दनः हंसो नारायणो नीलो नीलोभीतिपरायणः जानकीच
क्षोभारमो विरामो विद्यनाशनः सहस्रभानुर्महाभानुर्वीरभानुर्महोदधिः समुद्रोधिर्भूपारः पारवारः सरित्पतिः
गोकुलानंदकारीवप्रतिज्ञापरिपालकः सदारामः कृपारामो महारामो धनुर्धरः ६४ पर्वतः पर्वताकारोगयोगे

द्योदिजप्रियः कमलाश्रितरेणामो रामायणप्रवर्तकः द्योर्दिगोदिवसोदिमोभयोभावोभयापहः पार्वतीभाग्यस
 हितोभर्तालक्ष्मीविलासवान् निलासीसाहसीसर्वोर्गर्भितलोचनः मुरारिलोकधर्मजोजीवनोर्जीवनांतकः ६०
 यमोयमार्थिर्मनेयामीयामविधायकः वंशुलीपांशुलीपांशुः पांडुरज्जुनवल्लभः ललिताचंद्रिकामालीमाली
 मालोपेजाश्रयः अंजुतोमिहायजोदक्षश्रितामणिः प्रभुः मणिर्दिनमणिश्चैवकेदारोवदरीश्रयः वदरीवनसंक्रि
 तोयासः सत्यवतीसुतः ७० अमरावितितेताचसुधासिंधुविधूदयः चंद्रोरावः शिवः श्रुलीचक्रीचैवगदाधरः ७१
 श्रीकर्ताश्रीपतिः श्रीदेवोदेवकीसुतः श्रीपतिः पुंडरीकाक्षः पद्मनाभोजगत्पतिः वासुदेवोप्रमेयात्माकेरा
 वोगुहोद्धतः नारायणः परधामदेवदेवोमहेश्वरः ७३ चक्रपाणिः कलाप्रणोविदेवघोदयानिधिः भगवान्स
 र्वभूतेशो गोपालः सर्वपालकः अनंतो निर्गुणो नंतो निर्विकल्पो निर्जनः निराधारो निराकारो निराभासो नि
 राश्रयः पुरुषः अरागवातीतो मुकुंदः पुरमेश्वरः क्षणावनिः सार्वभौमो वैकुण्ठो भक्तवासलो विष्णुर्दामोदरः कृ
 ष्णो माधवो मधुरापतिः देवकीगर्भसंभूतो यज्ञोदावत्सलो हरिः शिवः शंकर्यणः शंभुर्भूतनाथो दिवस्पतिः अ
 व्ययः सर्वधर्मज्ञो निर्मलो निरुपद्रवः निर्वाणनायको नित्यो नीलजीमूतसन्निभः कलाक्षयश्च सर्वज्ञः कमला
 रूपतत्परः ऋषीकेशः पीतवासो वसुदेवप्रियात्मजः नंदो पकुमारयो नवनीताश्रनाधिभुः ८० पुराणः

ॐ

ॐ स्वः श्रेष्ठः श्रेष्ठपाणिः सुविभक्तः अनिरुद्धश्चकरथः शार्ङ्गपाणिश्चतुर्भुजः गदाधारः सुरार्तिघोषो गोविन्दो नन्दका
युधः वृंदावनचरः शोभितैरुवाच विशारदः लण्णावर्तितकोभीमः सास्त्रोचरुविक्रमः सकरासुरसंहारिवकासु
रविनाशनः धेनुकासुरसंघानः पूतनारिर्नृजेष्टरी पितामहोगुरुः साक्षात्प्रेमात्म्यसदाशिवः अप्रमेयः प्रभुः
प्राज्ञो प्रतर्कस्त्वनन्दनः धर्मो मानो भवो भावो धीरः शान्तोजगद्गुरुः अंतर्हामीश्वरो दिव्यो देवज्ञो देवसंस्तुतः क्षी
रान्धियायनो धाता लक्ष्मीवां लक्ष्मणाग्रजः धात्रीपतिरमेयात्मा चंद्रशेखरप्रजितः लोकसाक्षी जगद्वक्त्रपुण्य
धारित्रकीर्तनः कोटिमन्मथसौंदर्यो जगन्मोहनविग्रहः मंदस्मिततनो गोपीगोपिकापरिवेष्टितः फुल्लारविंद
नयनभ्राण्णरंघ्रिनिभूदनः इंदीवरदलरूपामो वहिर्बर्हावतंसकः मुरलीनिनदाह्लादोद्विगमालंकारभूतः सु
कपोलयुगः सुभ्रूयुगलः सुललारकः ८० कंबुग्रीवो विशालाक्षो लक्ष्मीवान् शुभलक्षणः पीनवक्त्राश्चतुर्बाहु
श्चतुर्भुजोऽस्त्रिविभक्तः कलंकरहितः शुद्धोदुष्टशत्रुनिबन्धनः किरीटकुंडलधारः करकांगदमंडितः मुद्रिका
भरणोपेतः करिस्त्रविभजितः मंजीररंजितपदः सर्वाभरणभूषितः विभूस्तपादयुगलोद्विगमंगलविग्रहः
गोपिकानयनानन्दप्रणविन्दनिभाननः समस्तजगदानन्दः सुन्दरो लोकनन्दनः यमुनालीरसंचारी राधामन्म
थवेभवः गोपनारिप्रियो दानो गोपीवस्त्रापहारकः शृंगारमूर्तिः श्रीधामानारको भूलकारणं सृष्टिसंरक्ष
णोपायः क्रूरसुरविभंजनः नरकासुरसंहारि मुरारिर्वैरमर्दनः ८१ आदित्यप्रियो देवभीकरो यदुशेखरः

जरासंधकुलध्वंसिकं साराति सुविक्रमः ६८ पुराणं भूतलोकः कीर्तिनीयोयादवेन्द्रो जगन्नुतः रुक्मिणीरमणाः सत्य
 भामाजो ववती प्रियः ६९ मित्रविन्दानामिजिती लक्ष्मणा समुपासितः सुधाकरकुले जातो नृपः प्रबलविक्रमः २०
 सर्वसौभाग्यसंपन्नो हारकापटुनस्थितः भद्रासूर्यसुतानाथो लीलामानसविग्रहः सहस्रयोऽशस्त्रीशो भागमा
 क्षेकदायकः वेदांतवेद्यः संवेद्यो विद्यो ब्रह्मोऽनायकः गोवर्द्धनधरो नाथः सर्वजीवदयापरः मूर्तिमान् सर्वभूत
 त्मा आर्तत्राणपरायणः सर्वज्ञः सर्वसुलभः सर्वत्रास्त्रविग्रहः यदुगोऽभ्यर्थसंपन्नः पूर्णकामो धुरंधरः म
 हानुभावेः केवलदायको लोकनायकः अदिमध्यांतराहतः शुद्धसत्त्विकविग्रहः अंसमानः समस्तात्मा शर
 णागतो वत्सलः उत्पत्तिस्थिति संहारकारणं सर्वकारणं गंभीरः सर्वभावज्ञः सच्चिदानंदविग्रहः विष्णुस्तेनः स
 त्संधः सत्यवाक्यसत्यविक्रमः सत्यव्रतः सत्यसंज्ञः सत्यधर्मपरायणः आपन्नार्तिप्रशमनोऽपदीमानरक्ष
 कः कंदर्पजनकः प्राज्ञो जगन्नाथो दैवभवः भक्तवत्सला गुणातीत सर्वेश्वर्यप्रदायकः दमघोषसुतदेवीराणा
 बाहुविराडनः भीष्मभक्तिप्रदो दिव्यः कौरवान्वयनाशनः १० कौन्तेयप्रियबंधुः अपार्थस्य दनसारथी नारासि
 हो मेहावीरस्तेभजातो महाबलः ११ प्रह्लादवरदः सत्यो देवपूज्यो भयंकरः उपेन्द्रोऽश्वरजो वामनो बलिवंधनः
 १२ गजेंद्रवरदः स्वामी सर्वदेवनमस्कृतः शेषपर्यंकशायनो वननेयरोत्तमो १३ अव्याहतबलैश्वर्यसंपन्नः

पूर्णमानसः योगेश्वरः साक्षीक्षेत्रज्ञोत्तानदायकः २४ योगिहृत्संक जायसेयोगायासमन्वितः नादिवं
 दुर्कलातीनभ्रमुर्वर्गफलप्रदः सुसुम्नामार्गसंचारीदेहसंतारितः स्थितः देहेंद्रियमनः प्राणसाक्षीचेतः प्रसा
 दकः सूक्ष्मः सर्वगतोदेहीज्ञानदर्पणगोचरः तत्त्वत्रयात्मकोव्यक्तः कुंडलीसमुपाश्रितः अक्षरणः सर्वधर्मज्ञः
 शोभोदांतोगतस्कर्मः श्रीनिवासः सनदानदीविश्वसूक्तिर्महत्प्रभुः सहस्रशीर्षापुस्त्यः सहस्राक्षः सहस्रपाते
 समस्तभुवनाधारः समस्तप्राणारक्षकः समस्तसर्वभावजोगोपिकाप्राणवृक्षमः नित्योत्सवो नित्यसौख्योनि
 त्यश्रीनिपमंगले २० ॥ श्रीमहाविंशोत्तमनाथः श्रीवेङ्कटपुराधिपः पूर्णानंदघनीभूतो गोपवेद्यधरोद्धारः २१
 कलापकुसुमप्रपामः कोमलः शान्तिविग्रहः गोपांगनायैतानेनोचंदावनसमाश्रयः वेणुवादनः श्रेष्ठो देवा
 नाहितकारकः बालक्रीडासमासक्तो नवनीतस्पतस्करः गोपालकामिनीजारश्वोरजारशिरत्वामरिणः परं
 ज्योतिः परकाशः परवासः परस्फुटः अष्टादशाक्षरमंत्रोच्चारकोलोकपावनः सप्तकोटिमहामंत्रेशरवरोद
 वशोद्यः विश्वज्ञानसंधानस्तेजोरगिर्जगत्पतिः भक्तलोकप्रसन्नात्मा भक्तमदारविग्रहः भक्तदारिद्र्यमनो
 भक्तानोप्रीतिदायकः भक्ताधीनमनः प्रेमाभक्तलोकप्रियकरः २२ भक्तभीष्टप्रदः सर्वभक्ताघोघनिर्हंत
 नः अपारकरुणासिंधुर्भगवान् भक्तवत्सलः २३ चंदारकजनश्लाघीकालिंदीजलपावनः ब्रह्मणपेदवोदेवे
 शोदतात्रेयास्त्रिपतिः २४ वेदव्यासभुभावरोजनकशनदायकः ब्रह्मः पुंडरीकाक्षोद्धारपिशाविदारकः ३०

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

यायुक्रवद्गीवद्गुधरांरुक्त द्विंश्रींकीं डं वंदयायुक्रां विरां वनिधिः प्रभुः ६१ द्विंश्रींकीं वंदलीयाणि भ्रष्टोभय
 भंजनः ६२ द्विंश्रींकीं द्वं विलासिनायुको मुशालधृष्टिभुः ६३ द्विंश्रींकीं जेविनयायुक्रः श्रीलीभलसनातनः द्विंश्रींकीं
 रं विरजयायुक्रः पारीयाशनिहंतनः ६४ श्रीं द्विंकीं जेविभयायुक्रां कुशलीकुशलोचितः द्विंश्रींकीं रं विनयया
 मुक्तं दोमुसमर्दनः ६५ द्विंश्रींकीं डं नंदसुतः सुनंदासमलंकृतः द्विंश्रींकीं डं स्मृतिप्रोशेनं दीभुवननंदनः ६६ द्विं
 श्रींकीं डं रद्विभुको नरो नारायणांकितः श्रीं द्विंकीं रं नरकजितसमृद्धिपरिसेवितः ६७ द्विंश्रींकीं तं भुद्विभु
 को हरिहर्षवरीकृतः द्विंश्रींकीं थं बुद्धिभक्तः रुक्मः कलिमलापरः ६८ द्विंश्रींकीं दंसत्ययुक्तौ गीलो भूत्या
 युक्तो भयावरः द्विंश्रींकीं थं मनियुतः सात्वतः सात्विकाचितः ६९ द्विंश्रींकीं नंदयागिलशोरिः स्मृते जना
 धिपः द्विंश्रींकीं परमारमः अरः शरणवत्सलः ७० द्विंश्रींकीं फं उमाकांतो जनाईन इलाप्रियः द्विंश्रींकीं
 वं लोदनीयुक्रभ्रधरो भ्रधरालयः ७१ द्विंश्रींकीं थं वसुधया लंकृतः पुरुषोत्तमः द्विंश्रींकीं रं पराशरणवलीवलसम
 दयावैकुण्ठः कुंठिताश्रयः ७२ द्विंश्रींकीं लं परायिणपापापितृवलानुजः द्विंश्रींकीं वं सस्मयायुगवालोवालपरक्रमः ७३ द्विंश्रीं
 न्वितः ७४ द्विंश्रींकीं लं परायिणपापापितृवलानुजः द्विंश्रींकीं वं सस्मयायुगवालोवालपरक्रमः ७५ द्विंश्रींकीं सं प्रभायुक्तो
 कीं रं रूषध्रभ्रलंधायायुगशान्तिविग्रहः द्विंश्रींकीं थं रूषध्रप्रतायुक्तः पांडित्यमंडितः ७६ द्विंश्रींकीं सं प्रभायुक्तो

१७
 हंसो हतवकासुरः ह्रीं श्रीं लीं हं निशाने दीवरा हो धरणी सुतः १५ ह्रीं श्रीं लीं लं मोघया पुको विमलो विमलांतकः
 ह्रीं श्रीं लीं शं विद्युर्दग्धं रसिंधो भयापहः १६ ह्रीं श्रीं लीं लं को धनुषः कलिकाल भयप्रदः ह्रीं ह्रीं ह्रीं ह्रीं रुपासि
 धुः श्रीं श्रीं श्रीं श्रीं श्रीं पतिः १७ लीं लीं लीं लीं लीं कामदेव त्रैलोक्य वशकारकः ह्रीं लीं वासुदेवाय नमः मनोभव
 स्वर्ूपिणे १८ ह्रीं लीं संकर्षणाय नमः मकरध्वज प्रभुर्तयेत ह्रीं लीं प्रद्युम्नाय नमः बालक नन्द प्यं रूपिणे १९
 ह्रीं लीं मनिरुद्राय नमः तथाय नमो नमः ह्रीं लीं नारायणाय कामदेवाय ते नमः २० मूलै न व्यापकं कृत्वा वसु
 देवं स्मरन् हृदि तावद्वाये न्मे ह्रीं निशानि यावत्तन्मयतो ब्रजेत २१ निश्चलत्वे यदा याति मनो ध्यान वराप्ति ये नदा
 मे त्रस्य ये त्रस्य सिद्धिर्भवति नाश्रुथा २२ अल्पायासेन देवे सिद्धा धेयस्य मनो रथान् स्वर्भूपाताल लोके सुय
 त्किंचिन्मनसि स्मिते २३ तत्सर्वं ज्ञायते देवि साधकस्य वरानने प्राणाया मनवाक्यो ज्ञेयस्य मनसः प्रिये २४ इ
 ति गोपाल देवस्य रहस्यातिरहस्यकं नाम्नां सहस्रं देवे शि कथितं तव भक्तिजः २५ त्वमे प्राणो धिकायस्मादिदं च
 प्राणतो धिकं नस्मा भोगदितं देवि सावधाना सुसाधय २६ नेदं श्रावय मूर्खो यक्ष्णाय दुरात्मने दांभिकाय
 कुशिकाय देयं सर्वं गसुंदरि २७ विनीताय सुशिक्षाय धीराय साधकाय च वैष्णवाय विशुद्धाय गोपालोपासका
 य च २८ गुरुसेवा वैभुर्थाय गुरुसेवा पराय च गुरुगोपाल रूपेण परंपरे भेदचक्षुष्या २९ देयं शान्ताय भक्ताय
 स मे

प्राणादपि प्रियाय च प्रकारयेत्कृपात्रेयः समस्तस्य सुमाप्नुयात् ८० अनेन सदृशं देविस्तोत्रं नास्ति महीतले या
 न्यान्मनोरथान्कृत्वा पठेत्तास्तान्वाप्नुयात् ८१ सर्वेण गच्छामनमपमृतसुखिनाशनं दीर्घायुष्यप्रदं देवि सुभ्रूयोत्र
 विवर्द्धनं ८२ पुत्रप्रदमपुत्राणां गतीनां गतिप्रदं वर्णत्रयेण देवेशि पठनीयं परात्परं ८३ तत्रापि ब्राह्मणेरेव सा
 धनीयं विशेषतः श्रवणं च दृष्ट्वा तीनामिदं निष्फलतां त्रैजने ८४ विधिना प्रातरुत्थाय स्नात्वा निर्मलमानसः
 संध्यादिकर्म निर्वृत्य ततः पूजां गृहं त्रैजने ८५ उपविश्या सनेतत्र भूतभृद्भिः समाचरेत् ततः प्राणान्प्रतिष्ठाप्य मातृ
 कामासपूर्वकं ८६ मूलमंत्रं स्पृश्या साकुर्यात्सुलोचने चक्रं तं समभ्यर्च्य तत्र स्थापनपूर्वकं ८७ मूल
 मंत्रं जपेद्देवि सहस्रं त्रितयं ततः रहस्यं नाम साहस्रं पञ्चादेवि पठेन्नरः ८८ चारुमेकं पठेद्यस्तु सर्वपापक्षयो भवे
 त् नित्यकर्मस्य पुष्टानात्पातकं क्षयमाप्नुयात् ८९ चारुद्वयं तु यो धीते तस्य पुण्यफलं शृणु गंगादि सर्वतीर्थेषु
 स्नातो भवति सुव्रतः ३०० चारुत्रयं तु यो धीते पूजाया फलमाप्नुयात् कुरुक्षेत्रे स्वर्णदानं द्रुमादीनि वा सतः
 १ निजले मरुभूदेशे प्रपादनाच्च नित्यशः अविमुक्तं महाक्षेत्रं कोटिब्राह्मणभोजनात् २ कोटिलिंगप्रतिष्ठा
 नात् ३ धीपे मरुश्चरिष्यत्फलं जायते देवितत्फलं पाठमात्रतः ३ महापातकं पुंजानां नाशनं स्मरणं अपि

प्रदेदेवदेवेति नूतनरात्रिभिर्वानलः ४ पंचोपचारेः संप्रजदेवं श्रीपुत्स्योत्तमं चतुर्वारं पठेदेतन्मन्त्रा-नामसहस्रकं
 ५ सर्वे रोगाः प्रणश्यन्ति दीर्घमायुश्च विंदति न्वरार्तस्याशिरः सृष्ट्या पठेन्नामसहस्रकं ६ न्वरः सद्यो विलीयेत शि
 रः श्रुत्वा दिसंयुतः सर्वमाधिनिवृत्त्यर्थं च दनं चाभिमन्त्रयेत् ७ पंचधायः पठेदेतन्नामसाहस्रमुत्तमं ग्रहोपसर्ग
 कृत्यादिवाधानां पतितरक्षणार्थं ८ वारस्य कं पठेद्यस्तृणोपाख्यानात्परः वर्षमात्रेण देवेशिदरिद्रोधनमा
 (पुयात् ९ पुत्रप्राप्ते तु वेद्यानां नवनीतं मनोरमं सप्तधामं त्रिते दद्यात्पुत्रलाभो भवेद्भवे १० एजानं यो वरीं कर्तुं
 चिंतयेन मनसा शिवे सप्तवारं तदा जप्त्वा तद्देहापि भिमुखं प्रिये ११ एजानं वरायेत रक्षिं नात्र कार्या विचारण
 त् अष्टधायः पठेद्विषयमासं विजितेन्द्रियः १२ तन्मुरालोकात्त्रेण मुखश्लोकत्रयं शिवे तस्मिन्प्रयोगान्ये
 कपुः शंकरप्राणवक्ष्यते १३ ते सुदर्शनचक्रेण चूर्णिते नात्र संशयः अभियारत्रिभ्यो कुर्याद्यस्तस्मिन्साधकोत्त
 मे १४ तन्नासिंहो भगवान्सद्यो हतिन संशयः नानेन सह शंस्तोत्रं त्रिलोक्यं वर्तते त्रिभवे १५ नववारं पठेद्यस्त
 रं दारणे विरोधतः यद्दामधुर्वने देवि वंशीवदत्तलेथवा १६ कंदववनमूलवानिष्कामो विजितेन्द्रियः सद्यः प्रा
 सेन देवेशि कृष्णं पश्यति चक्षुषा १७ एवं नवारं कृतं फलं कथितं ते भुरेश्वरि नवारं कृतं नसाध्यं यत्तन्नास्त्ववजग
 त्रये १८ वस-रंदावनरेण्ययमुनाकुंजभूगतः पर्यैवातुलसीपुष्पेभ्यो पकैर्वा कंदवकैः १९ रगलग्नमशिलायो

येनाममंत्रैरतंद्रितः धनुर्यनि समायुक्तैस्तारकामश्रियायुतेः २० ॐ ह्रीं श्रीं ह्रीं श्रीं देवाय नमः एवं सर्वोणि १०००
 नामानि कृत्वा ग्राह्यामश्रितो प्रजेय दुक्तफलदो भवति नराक्रोमि फलं तस्य वक्तुं वर्षशतेरपि सर्वकृतुफलं
 लब्धा सर्वकामानवाप्नुयात् २१ घण्टा समाचरेत्तु विधिमेतं भुवि स्मिते प्रत्यक्षी भूय कृष्णस्त्रिवरं यच्छित्ति कामि
 तं २२ न पुनर्जायते यो नो मरणं नास्ति चापरं कौटिल्यमार्जितं पापं त्यक्त्वा वैकुण्ठमाप्नुयात् २३ रहस्यं नाम साह
 स्रं निष्कामं योजे पश्चिमे सव्रह्मज्ञानमाप्नोति येन मुच्यते बंधनात् २४ धनार्थी धनमाप्नोति यशार्थी लभते यशः
 विद्यार्थी प्राप्नुयाद् विद्यां पुत्रार्थी लभते सुतान् २५ स्तिनेरणेन न देवेभ्यो नित्यं प्रजाफलं लभेत् बहुना जन्मनामेतं
 गोपालोपासको भवेत् २६ नामसाहस्रपाठश्च तत्राप्यति सुदुर्लभः विरला लोके स्मिन्नेस्मिन् चार्चयेदिनः २७ तं
 आपि विरला देविनामसाहस्रपाठकः विना नामसाहस्रं यस्तोषयेत् पुरुषोत्तमं २८ लोचनार्थां विहीनः सः रूपं प
 र्पति दुर्मतिः रहस्यं नामसाहस्रं त्यक्त्वा यः सिद्धिं कामुकः २९ स सोपा नयथं त्यक्त्वा गच्छेद्दूरं विमूढधीः अयुतं य
 ठेदेन त्रघण्टासेन समाहितः ३० स सर्वाः संपदो यायादेते मुक्तिमवाप्नुयात् सैक्रांतौ विद्युर्बेचैव गुरोर्जन्मदिने
 तथा ३१ द्वादशोपयोगिमायां च ग्रहणे चंद्रसूर्ययोः यः पठेत्प्रयतो देवि तस्य पापक्षयो भवेत् ३२ एतां सवैमहा

एव

19

स्थ

देविपोर्णमास्याममेदधीः पठेत्समाहितमनाः सर्वसिद्धिं सविंदति ३३ इति श्रीराधिकानाथसहस्रनामकीर्तितं स्म
 रणात्पापश्रीनाखंडनं मृत्युनाशने ३४ ब्रह्मरूपासुरापानं स्तियं गुर्वंगनागमः परद्रव्यापहरणे परद्रव्यसमन्वितम्
 ३५ अमानसं वाचकं कार्यं यत्पापं पापसंभवं सहस्रनामपठनात्सर्वं नृपतिनक्षत्राणात् ३६ महाद्वारिद्र्यमुक्तो
 यो वैष्णवो विष्णुभक्तिमान् कार्तिकायः पठेद्रात्रौ शतमष्टोत्तरं सुधीः ३७ पीतांबरधरः श्रीमान् सुगंधिपुष्प
 चंदनैः पुस्तकं पूजयेद्देवि नैवेद्याद्युपचारकैः ३८ तुलसीमालया युक्तो वैष्णो पूजयेन्निशि पठेत्सहस्रनामार्च्यं
 ततः सिद्धिः प्रजायते ३९ महानिशायां सततं वैष्णवायः पठेत्सदा देशान्तरगता लक्ष्मीः समायाति न संशयः ४०
 त्रैलोक्ये च महादेवः सुंदर्यः काममोहिताः मुग्धाः स्वयं समायाति वैष्णवे च भजंति ताः रोगी रोगात्प्रमुञ्चेत व
 द्धो मुञ्चेत बंधनात् गुर्बिणी जनने पुत्रे कन्या विंदति तत्पतिं ४१ राजानो वशतो याति किंपुनः शत्रुमानुषाः स
 हस्रनामपठनात् कुर्यात्पूजां त्रिपुरे ४२ धारणात्सर्वमाप्नोति वैष्णवो नात्र संशयः वंशी बटे चान्यवटे तथा
 भूस्थस्य मूलके ४४ कंदं पादपतले श्रीगोपालस्य सन्निधौ यः पठेद्देष्णो नित्यं स याति हरिं मंदिरं ४५ यद्गृहे
 पुस्तकं देवि पूजितं परितः नमारी न च दुर्भिक्षं नोपसर्गं भयं भवेत् ४६ सर्वभूतपित्राद्याः पलायंते निदूरतः

श्रीगोपालो महादेवि वसेतस्य ग्रहे सदा ४७ मथुरायां महाक्षेत्रे तथा मंदिरकानने चंडावने द्वारकायां गो-
 लेनेंदपत्तने ४८ गोवर्द्धनगिरौ त्विष्यतु लसीकानने तथा समुद्रगानदीतीरे कालीयहृदसन्निधौ ४९ वैकुं-
 ठे कैटवरंगनाथे च वदर्याश्रममंडले वाराणस्यां प्रयागे च जगन्नाथाश्रमे तथा ५० यत्र कुत्रापि देवेशिया
 हवीयमुनातरे पुण्येषु गंगाद्वारादि क्षेत्रेषु वार्षिकानि ५१ यः साधयेदित्तो ग्रे श्रीगोपाले कृतानवा-
 क ससर्वसंपदो लब्ध्वा यात्यंते वैष्णवं पदं ५२ श्रीचंडावनचंडेण पुरेदंरासमंडले राधायोगदितं भूदे तथा
 वेनारदाय च ५३ नारदा लब्ध्वा नंदे विदुर्वासा मुनिसत्तमः ममावतारो लोकेषु योरुद इति कीर्तितः
 ५४ तेन प्रोक्तं वशिष्ठोपवशिष्टेन प्रकाशितं गोपनीयत्वं यादेवियदि चेत्सिद्धिं मिच्छसि ५५ प्राणाद-
 व्यधिकं देवि मम पादौ स्पृशामिते गोपनीयं गोपनीयं गोपनीयं प्रयत्नतः ५६ इति श्रीसमोहनारख्य
 म्हातंत्रे पार्वतीश्वरसंवादे श्रीगोपालसहस्रनामस्तोत्रं समाप्तम् ॥

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

लकेलिकलोत्सुकं योध्यंतं कविद्रोपान् व्याहरंतं गवांगरां ८ कालिंदीजलसंसर्गिणीतलानिल
 कं पिते कदंबपादपछाये स्थितं रंदावने कवित् १० रत्नभूधरसंलग्नं रत्नासनपरिग्रहं कल्यापादप
 मध्यस्थं हेममंडपिकागतं ११ वसंतकुसुमामोदसुरभीरुतदिशुरेव गोवर्द्धनगिरौ रम्ये स्थितं रासार
 सोत्सुकं १२ सम्यहस्ततले मस्तगिरिवयोतपत्रकं खंडितारखंडिलोत्सुकमुक्तासारधनाद्यनं १३ वे
 गुवायमहोत्थासकृतहंकारनिःस्वनेः सवत्सेरुमुखैः सखद्रोकुलैरभिवीक्षितं १४ कृष्णमेवा
 नुगायद्भिस्तु चेषावरावर्तिभिः दंडपाशोद्यतकौर्मोपालैरुपसेवितं १५ नारादौर्मुनिश्रेष्ठैर्वेदवेदांग
 पारंगैः प्रीतिसुस्निग्धयाचास्त्यमानं परात्परं १६ य एवं चिंतयेद्देवं भक्त्या संतोति मानवः त्रिसंधं
 तस्य तुष्टौ सौददाति वरमीप्सितं १७ राजवल्लभतामेति भवेत्सर्वजनप्रियः अचलां श्रियमाप्नोति स वा
 ग्मी जायते प्रभवं १८ इति श्रीगोतमीतंत्रे गोपालचूडामणिस्तोत्रं स्तवराजस्तोत्रं समाप्तम् श्रीरक्त

श्रीशिवः

श्रीः पुष्पे पुनराकंक्षात्वाहैमं वाहू प्रतापितं क्षीरोमयीप्यसंतप्तं नात्यवेवुहकाष्टकं
मृतोऽनुर्थदिक्सेगमं धिते गनीसुखं राक्षसां वत्सुंगां प्रगिष्ठाक्षीरेणाविदुकात्

सिद्धांका नपते वक्षे वीजादीनां यथाक्रमं कामः षोडशमात्रः स्वात्मा वा द्वादशमात्रिका
 अष्टादशांकः प्रगावः श्री वीजं नवसंख्यकं वाग्भवं चतुरंकः स्वात्कूर्वं च नवसंख्यकं एको
 नविंशतिस्वाहा एकविंशतिकं नमः अस्त्रं द्वादशमात्रं स्वात्कूर्वं वीजं दशमात्रिकं सौ
 स्त्रिमात्रस्त्रयाहौं वृत्तीं वीजं नववांककं पंचाशीति समाशीति समाख्यातो निजी जल दशाक्षरः
 अष्टादशांकः कलाय कलेति द्वादशांककः गोविंदाय चतुरश्रि द्वादशमात्रः स्वादेकविंशतिः सप्त
 विंशतिरामाय सैष डंक मुदा हतं पंचाधिक दशांकः स्वात्काली वीजं महा मनुः दसि
 रो कालिके वेति अष्टपंचाशदंककः लज्जा वीजं वक्षू वीजे जेये द्वादशमात्रिके भगवत्पात्र
 संसिद्धि त्रिपुं वसतिं द्वादशंककः पंचविंशत्पल्लू पूर्णा सप्तविंशत्महेश्वरि अष्टपंचादंक स्वात्मंत्रो
 माहृषमादिनः वज्रवैरो वीजं स्वचतुः पंचाशदंककं इति सिद्धजगमले सप्तमपले वीजायंकक

मंत्र

५४६ मंत्र २० श्लो ८००